

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 2054

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, October 21, 1981

Nr. 200

BREŽNEVAS ISAKĖ SUVALDYTI LENKŲ UNIJAS

TRYŠ AMERIKIEČIAI LAIMĖJO NOBELIO MOKSLO PREMIJAS

FIZIKAS BLOEMBERGEN 20 METŲ TYRĖ LASERIO SPINDULIUS IR LAIMĖJO

STOCKHOLM, Švedija. — Trys amerikiečiai šiais metais laimėjo Nobelio mokslo premijas. Pirmoji vietoje eina fizikas profesorius Nicolas Bloembergenas, dėstęs modernią fiziką, bet tuo pačiu metu jis tyrinėjo laserio spindulius.

Bloembergenas gimė 1920 metais Olandijoje, Utrechte mieste. Jis baigė Leiden universitetą ir gavo daktaro laipsnį. Jis atvažiavo į Ameriką ir 1958 metais gavo JAV pilietybę. Jis pašventė 20 darbo metų laserio spinduliams. Jis dirba prie atominių energijų. Jis nesitiki gauti premiją už savo darbą.

Premlia gavo ir profesorius Arthur Schawlow

Ketvirtąją tos Nobelio premijos už laimėjimus fizikoje gavo prof. Arthur Schawlow. Jis yra 60 metų amžiaus. Prof. Arthur

Schawlow gimė New Yorko valstijoje, Mount Vernon mieste. Jis baigė Toronto universitetą Kanadoje, kur gavo daktaro laipsnį. Paskutinius du dešimtmečius jis dirba Kalifornijoje, Palo Alto mieste esančiame Stanfordo universitete. Ten jis dėsto modernią fiziką. Profesorius Schawlow bendradarbiavo su prof. Bloembergenu. Jie du turėjo Nobelio premiją pasidalinti pusę \$180,000 premijos, nes kitą pusę gavo Švedijos profesorius Kai Siegbahn iš Uppsala universiteto, pasižymėjęs savo tyrinėjimais fizikoje.

Prof. Ronald Hoffman, pasidalinęs su Japonijos profesoriumi Kenichi Fukui premiją už atsikėmus chemijoje, gimė Lenkijoje, Zlocovo miestelyje, bet nuo 1949 metų gyvena Amerikoje, dėsto Cornell universitete.

VOKIETIJA JAU ISLEIDO NUTEISTUS SNIPUS

BONA, Vak. Vokietija. — Vokietijos vyriausybė pranešė, kad jau pasibaigė Vakarų ir Rytų Vokietijų sutartas pasikeitimas nuteistais šnipais. Vakarų Vokietijos kalėjime 7 metus buvo pralaukęs rusams šnipinėjęs Guenther Guillaume. Rytų Vokietijoje šnipų nebuvo, bet vokiečių valdžia paleido Rytų Vokietijoje gyvenančius atskirus šimtus narių, turinčius gimines Vakarų Vokietijoje. Jie galės ten persikelti ir gyventi.

Vakarų Vokietijos kalėjime buvo 9 rytų vokiečiai.

KREMLIUS NEISLEIDŽIA KORČNOJAUS ŽMONOS

LENINGRADAS, Rusija. — Šachmatininkas Viktoras Korčnojus prieš penkerius metus išvažiavo iš Rusijos, bet iki šios dienos rusai neleidžia jo žmonai išvažiuoti į Sovietų Sąjungą. Korčnojus apsigyveno Šveicarijoje, o jo žmona Bella Korčnoja gyvena Leningrade.

Chicago Tribune korespondentas buvo nuvykęs į Leningradą ir jį pasimatyti su V. Korčnojaus žmona. Ji pasakojė, kad visą laiką ją saugo Sovietų policija. Dažnai prie jos namo tebestovi nedidelis automobilis. Jeigu kada automobilio ten nėra, tai tada ateina policininkai arba civiliai apsirėngę čekistais. Kuriam galui jie saugo šachmatininko žmoną?

Savaite prieš mirė Sadatui buvo pasakyta, kad prieš jį ruošiamas pasikėsinimas, bet jis ranka numojo ir nenorėjo klausyti. Jis nepasidavė įhauginimui.

Papandreu prasitarė, kad netrukus tikisi pasimatyti su prez. Reaganu Washingtone.

Sudano prezidentas turi žinių, kad Libija rengiasi įsiveržti į jo kraštą.

Per paskutines savaites Amerikos ir Sovietų Rusijos santykiai dar labiau atšalo.

Praeitą sekmadienį Graikijoje praversti rinkimai. Išrinkti 300 parlamento atstovų. Demokratų partijos pirmininkas George Rallis pralaimėjo, o rinkimus laimėjo socialistas Andreas Papandreu.

GRAIKŲ PREMJEKAS NORI GERŲ SANTYKIŲ SU AMERIKA

PAPANDREOU NEUŽDARYS LAIVYNŲ BAZIŲ, NEPASITARS SU J. A. VALSTYBĖMIS

ATENAI, Graikija. — Naujai paskirtas premjeras Andreas Papandreu pirmadienį pareiškė, kad jis planuoja Graikijoje įvesti socialistinę santvarką, bet antradienį jis pridėjo, kad tos naujos santvarkos jis neįgyvendins, nepasitars su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Jis pirmiausia norėtų nuvykti į JAV ir pasimatyti su prezidentu Reaganu ir kitais pareigūnais.

Rinkiminės kampanijos metu Papandreu sakė, kad jis graikams linki taikos, todėl jis planuoja uždaryti Amerikos laivyno bazes, bet antradienį jis papildė savo mintis. Jis neįsakyt amerikiečiams tuojau išvažiuoti iš bazių Graikijoje. Jis pirmą su amerikiečiais pasitars ir susitars, o tik tada jie galės pasirodinti išvažiavimo laiką.

Papandreu, pirmadienį gavęs prez. Reagano pasveikinimo laišką, tuojau prezidentui paaiškino, ką jis turėjo galvoje rinkiminės kampanijos metu ir kaip jis norėtų abiejų valstybių santykius tvarkyti. Papandreu norėtų, kad santykiai tarp Amerikos ir Graikijos būtų artimesni.

"Mes norime pagerinti abiejų valstybių santykius demokratiškos, pažangos ir taikos gerovei", aiškė rašo Papandreu.

Laikraštiniams Papandreu pridėjo, kad jis prašys išvežti iš Graikijos bazių atominius ginklus.

Papandreu pravedė 175 atstovus

Pirmadienį graikai jau žinojo, kad socialistai gavo daugiau balsų, bet antradienio rytą jie pasiskelbė daugiau duomenų. Graikų parlamentas turi 300 atstovų. Papandreu socialistų partiją pravedė 175 atstovus.

Valdžia turėjusi Demokratų partijos premjeras George Rallis pravedė 113 atstovų, o komunistai pravedė tik 13 atstovų. Turkai bijo, kad Papandreu laimėjimas nepakenktų abiejų valstybių santykiams.

AKBAR VELAJATI — NAUJAS IRANO PREMJEKAS

TEHERANAS, Iranas. — Ali Akbar Velajati, Amerikos mokslus baigęs vaikų gydytojas, prezidento Chamenei paskirtas Iranu premjeru. Premjeras Akbar Velajati bus vienintelis Irano aukštasis pareigūnas, kuris nėra tikybininkų luomo narys. Jis yra islamo šalininkas, bet nėra joks mulla. Iki šio momento visi paskirti Irano pareigūnai yra mullas ar aukštesnio laipsnio tikybininkai.

Prezidentas mano, kad Irano premjerui teks susitikti su kitų šalių valdovais, jam bus daug jautresnis, kai nebus tikybinės sekto narys.

LEW SCHMIDT — ILLINOIS SEIMO NARYS

LEMONT, Ill. — Lew Schmidt, Lemonto miestelio prižiūrėtojas, planuoja kandidatuoti Illinois seimo nario pareigoms.

Lew Schmidt yra demokratas. Jis yra plačiai žinomas visoje apylinkėje, nes pareigos verčia jį susipažinti su visa eile Lemonto žmonių.

Iš Chicago didokas lietuvių skačius persikėlė į Lemontą. Dauguma įsigijo savo namus. Lew Schmidt su lietuviu gerai susipažino.

Papandreu jau pradeda tikėti, kad JAV laivyno bazės Graikijoje yra naudingos ne tik Europai, bet ypač Graikijai.

JARUZELSKIUI ISAKYTA SUSTABDYTI "KONTRAREVOLIUCIJĄ" LENKIJOJE

LENKŲ KOMUNISTŲ PARTIJOS KRITIKA IR "SOCIALIZMAS" PRIVALO PASIBAIGTI

VARSUVA, Lenkija. — Komunistų partijos kritika ir balsai prieš "socialistinę santvarką" Lenkijoje privalo pasibaigti. — Leonidas Brežnevas pažymi savo laiške komunistų partijos sekretoriui Jaruzelskiui.

Lenkijos saugumo tarybos vadovybė pareikalavo premjerą Jaruzelskį paleisti iki šio mėto buvusią vyriausybę ir sudaryti naują vyriausybę, susidedančią iš techniku, savo srities žinovų. Maisto augimas, jo paruošimas, technika, elektra, švietimas, apsauga, mokslas turėtų būti specialistų žinioje. Politika privale būti išvyta iš kabineto. Atrodo, kad tai būtų reikalavimas išmesti iš kabineto lenkus komunistus, kurie privedė kraštą prie dabartinio ekonominio chaoso. Lenkai vistomet pasigamindavo pakankamai maisto, o komunistai kraštą ir išdą visškai nūgyveno. Unija nori, kad kraštui bada atnešusieji partijos nariai būtų tardomi suimti ir atiduoti teismui. Be to jie privalo nekliaudyti patiems lenkams atstatyti krašto ūkį prisėti pakankamai javų, pagaminti riebalų, pieno ir kitų produktų.

Kremlius, patyres apie šį reikalavimą, pirmą eilę atleido iš pareigų komunistų partijos sekretorių Stanislovą Kanją ir jo vieton paskyrė V. Jaruzelskį. Jis jau ir šiaip buvo apkrauta darbu — buvo krašto premjeras ir krašto apsaugos ministras. Kremlius nurodė, kad ji perima partijos vadovybę nerašniais laikais, tai jam bus reikalingos visos jėgos tvarkai įvesti. Jam teks skelbti greitus sprendimus, todėl jo žinioje ir palieka kamos anksčiau citos pareigos.

Brežnevas laiške Jaruzelskiui liepia atstatyti Lenkijoje tvarką, suvaldyti Solidarumo unijon sumastusias kontrarevoliucines jėgas. Gen. Jaruzelskis, gavęs šį Brežnevo laišką, tuojau sukvietė krašto apsaugos tarybos posėdį, paaiškino Brežnevo laiško prasmę ir nurodė, ko netolimoje ateityje lenkai gali laukti. Be to, gen. Jaruzelskis pirmą eilę sukvietė Varsuvos pakto valstybių ambasadorius ir juos užtikrino, kad Lenkija bus ištikima sąjungai. Jis kalbėjosi su Sov. Sąjungos, Rumunijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir kitų Varsuvos pakto valstybių ambasadoriais.

L. Valensa pareiškė, kad jam Brežnevo laiškas nieko nereikia. Jis nori, kad patys Lenkijos darbininkai tvarkytų savo srities reikalus. Jis greičiau jiems bus leista tai daryti, tuo greičiau jie atstatys krašto ūkį.

PRESELY BUVO PRARIJĘS 14 NUODŲ

MEMPHIS, Tenn. — Pagarėjęs dainininkas Elvis Presley buvo prarijęs 14 įvairių nuodų, pilių, pranešė toksikologas, štyres jo lavoną tuojau po dainininko mirties. Specialistai stebisi, kaip daktaras galėjo duoti tokį didelį kiekį nuotaiką slopančių vaistų.

Didžiausioje bėdoje yra dainininko gydytojas dr. George Nichopoulos. Jis patrauktas teismui. Presley lavoną turėjo du artus tiek nuodų, kiek žmogus gali pakelti, bet Presley buvo iek pripratęs prie narkotikų, kad jis pakėlė papildintą dozę. Daktaras Nichopoulos dabar be baimės neapsieis.

KINIJA PASIRUOSUSI PIRKTI DIDOKĄ KIEKI JAVŲ

ZEMES ūKIO SEKRETORIUS BLOCK TRIS DIENAS PRALEIDO PEKINE, KINIJOS SOSTEJE

HONG KONGAS. — Žemės ūkio sekretorius John Block tris dienas praleido Pekine ir turėjo progos išsikalbėti su Kinijos žemės ūkio ir prekybos pareigūnais.

Kiniečiai sekretoriui pasakė, kad šiais metais Kinija rengiasi pirkti didesnę kiekį Amerikos žemės ūkio produktų.

Amerikos prekybininkų delegacija buvo Japonijoje, Kinijoje, Pietų Korėjoje. Jie aptarė prekybos galimybes. Su jais skrido ir sekretorius Block, bet jis turi skubėti į Washingtoną, kad galėtų dalyvauti ūkio įstatymo debatuose.

Leido Pekine atidaryti javų parodas

Kinijos maisto ministeris leido privačioms Amerikos javų bendrovėms atidaryti Pekine privačias parodėles, kur amerikiečiai galės parodyti kiniečiams savo javų, pašaro, maisto produktų pavyzdžius. Iki šio mėto šitokie dalykai buvo draudžiami Kinijoje, bet sekretorius Block gavo tokius leidimus.

Kinijos žemės ūkio ministras Lin Huija pranešė, kad šiais metais Kinijoje neužderėjo tabakas, tai nori užsakyti jo Amerikoje.

Abiejų valstybių sekretoriai pasižadėjo pasikeisti mokslinė

literatūra apie gyvulių auginimą ir jų priežiūrą.

Antradienį aukso uncija kainavo \$432.

TURI VAISTUS GELTONLIGEI GYDYTI

WASHINGTON, D.C. — Gydytojams žinomas hepatitas, lietuvių vadinama geltonligė, buvo labai pavojinga liga. Svarbiausia, kad neturėjo priemonių išgydyti nuo jos.

Dabar dr. David Ostrov iš Brown Memorial klinikos praneša, kad jau turi vaistų hepatitui nugalėti.

"Columbia" pakils į erdvę lapkričio mėn. 4 dieną.

Cook apskrities šerifas R. Elrod turi daug darbo, bet jis pavyzdinai eina savo pareigas. Jis ypač pasižymi savo ryžtu kovojant prieš įvairius nusikaltimus.

Brežnevas paskyrė generolą Jaruzelskį Lenkijos komunistų partijos sekretoriumi. o antradienį jam įsakė suvaldyti maistaujančius ir streikuojančius lenkus.

KALENDORĖLIS

Spalio 21: Uršulė, Gilanda, Tureitis, Mintagailė, Juntautas.

Saulė teka 7:09, leidžiasi 6:01. Oras debesuotas, gali lyti.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto DON PILOTAS

Nuobiros

BENDRUOMENĖ

Guldo į Prėkrusto lovą
Kuo greičiau ją likviduoti.
Kad nutrauktų savo kovą
Prieš barbarus Lietuvos.

ATKIRTIS

Minkstakūniais,
Pataikūniais
Mėgstate vadyti.
Tik nebandot
Patys savo
Nervus apvaldyti...

— Tu virėjas — vištos koja
Kodėl barsčiai negaruoja?
— Iš kur imsis tie garai,
Nes tauki čia per storai...

Kai tik visus disidentus
Iš Sovietų išvarys,
Tuoj mūsų veikėjų postuos
Jie kvorūmą sudarys...

Federacija polskava
Suklijuota iš trijų.
Greitai armija Krajowa
Užiaups žabtus lietuvius...

Policininkas ir šuva —
Du priešai plėšikų.
Susikaiba tarp savę
Šriftu nerasytu...

Daltonistai ydą turi
M.t. spalvų jie nežiūri.
Gieda Kremliai dirambas
Nusilenkę žemiau bambos...

Boba, negras ir šuva.
Trys asabos šiam krašte.
Kaip didžiausia pažiba
Įstatymais apdrausta.

Sako tūluma ne klūtis
Ryšius lengva palūkyti.
Siūsti jaunimą ten pas rusus
Iš savų pasišaipyti...

K. Vabalėlis

Žuvavimo sezonas jiems dar nepasibaigė.

Kas klausia — neklysta

Kl.: Kuri vergija lengvesnė —
ALT'o arba VLIK'o,
Kamantinė, Gureckinė
Su Petronio klika?

Ats.: ALT'as, VLIK'as nors ne paikas.
Kaip valdytų nežinia,
Su kuoka ar su nagaika,
Ar košele beržine...

Na, o P.L.B. didvyriai
Tur' akiračius kitus,
Kooperuoja komandyrus
Su maskviniais anapus...

Dr. Senažiūris

VIZITATORIUS

Svečias (vakare): "Petruk, ar
tavo sesutė manęs laukia?"
Petruk: "Taip".
Svečias: "Iš ko tu žinai?"
Petruk: "Prieš išeidama iš
namų, ji šventiškai apsidėdė."

JAM BUVO MALONU GY-
DYTI TOKIĄ PACIENTĘ

Garsus amerikiečių gydytojas
Hufeland nepakęsdavo daug kal-
bančių pacientų. Vieną dieną
jį kabinetą atėjo moteriškė, pa-
rodė ranką ir pasakė:

— Nuodeginau.
Hufeland apžiūrėjo žaizdą, ap-
rišo ir patarė ką toliau daryti.
Po dviejų dienų toji moteriškė
vėl atėjo.

— Geriau, — atsakė ji vienu
žodžiu į gydytojo klausimą.
— Tęskite toliau tą, ką anks-
čiau patariau, — pastebėjo gy-
dytojas.

Savaitei praslinkus, pacientė
pasirodė trečiu kartą. Ir vėl la-
koniškai prabilo:

— Išgydyta. Kiek turite tams-
tai užmokėti?

— Nieku, — sumurmėjo Hufe-
land, — gydyti jus, gerbiamaoji,
buvo tikras malonumas.

• "Nieko nėra amžino". —
spėjo pasiguosti puodynė, kris-
dama nuo lentynos.

Magaryčios

• Moterys niekad neturi ką
nors rimto pasakyti, bet tą "nie-
ko" išreiškia žavėjaniai.

• Vedybos — geriausias bū-
das patirti, kokios rūšies vyro
išsikojo tavo žmona.

• 20-ties metų moteris kla-
sia: kas jis toks? 30-ties metų:
kas jis yra? O 40-ties metų —
kur jis yra?

• Kvailiausia moteris gali ve-
džioti už nosies gudriausią vyrą.
tačiau reikalinga labai išmintin-
gos moters kvailiui sutvarkyti.

• Jeigu moteris bėgioja nuo
vieno vyro prie kito, tai nekai-
tink jos — ji tik ieško pasto-
vaus vyro.

• Juostelė ant skrybėlės atsi-
rado viduramžių laikais, kai rite-
riai apvyniodavo aplink šalną
savo mergelės skepetai.

PRIE UPES

Alksniai žiūri į upę.
Upėj debesis skęsta.
Du žirgeliai nutūpę
Ant akmenų palei brastą.

Nors čia visko užtenka,
Neilgai čia sėdėsiu,
Panardinusi ranką,
Į tą vandenį vėsu.

Jei sutilptumei tu čia,
O gyvenime mano!
Tau pasemčiau riešukuom
Saulės blyksnį neramų.

Bet sparnus tu iškelei
Ir sustot nenorėsi
Ten, kur alksnių šešėliai
Glosto vandenį vėsu.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, mano protas neįsten-
gia suprasti, kodėl žmonės pasi-
darė tokie žiaurūs. Kas juos to-
kiais padaro?

— Taikos ir humanizmo prie-
šai, religiniai fanatikai yra žiau-
rūs.

— Šiais metais jau kelis žy-
miausius žmones kėsinosi nužu-
ti — JAV prezidentą Reaganą,
popiežių Paulių Joną II. Dabar
nužudė Egipto prezidentą An-
war Sadatą. Fanatikai, kokie jie
bebūtų — religiniai, komunis-
tiniai ar musulmonai — yra fa-
natikai. Jie gali padaryti krimi-
nalinį nusikaltimą ir manyti ge-
rą darbą atlikę, nes jų ištikini-
mu, taip reikia. Tai gengsterių
metodas, kai "reikia", tai pasam-
do žudiką. Galimas dalykas, kad
prez. Reaganą ir Sadatą nužu-
dyti pasikėsino politiniais sume-
timais.

— Užtat prez. Reaganas ir ne-
važiavo į Sadatą laidotuves, bet
jo vietoje važiavo jau buvęs pre-
zidentai, Maiki.

— Taip. Atsargumas gėdos ne-
daro. Į Reaganą šovė "žiopliu-
kas", bet kas tą žiopliuką pasam-
dė?

— Žudymas tokių žmonių,
kaip prezidentai, popiežiai senais
laikais nebuvo girdėti. Dabar
žmonės labai drąsūs. Vieni taip
daro už pinigų, pasamdyti, ki-
ti iš fanatizmo. Matai, kaip Ira-
nas nebegali tvarkos įvesti dėl
to, kad tikyba ir politika kartu
maišosi. Vieni meldžiasi, kiti šau-
dosi. Mat, atsirado per daug va-
dų įtatorių ir mūly.

— Aš manau, tėve, kad Sada-
to mirtis gali būti pradžia Egipt-
ui pasukti Irano keliu. Fanati-
kai negalėjo pakęsti Sadato pas-
tangų valstybėje pasukti demokra-
tiškos keliu. Dar anksti daryti iš-
vadas, kas toliau gali būti, tu-
rint galvoje arabų nesantaiką.
pav. Lybijos Kaddafis aukštai-
nosį riečia, lenda į svetimą kraš-
tą — Sudaną — ekspansijos sie-
kia, tarytum senovės Aleksan-
dras Didysis.

— Man rodos, Maiki, kad ir
Maskva suinteresuota Artimais
siais Rytais ir Afrika. Juk ir Ku-
bos Castro kareivius siunčia,
kaip Maskvos partneris. Propa-
gandą varo Pietų Amerikoje ir
kitur.

— Aišku, kad Maskvai labai
rūpi Persijos įlanka. Ji savo ti-
klis siekia pasaulinio teroro me-
todais. Jų politinis "tikslas" pla-
čiai užmestas "žuvėlėmis gaudy-
ti", bet niekas nesukuba į tą tin-
klą bėgti. Reikalingas melas, gra-
žūs pažadai. Yra ir pas mus to-
kių, kurie neapsižiūri ir patenka
į pinkles. Pasakiusis kipsas
prizada visokių "gėrybių", o kai
pasigauna auka, tai tuoj įsamo-
lo katilą ir įkita. Kiek nekaltų
žmonių kencia tremtyje, kalėji-
muose ir už ką? Už tai, kad ko-
munistas, koks dabar yra, smau-
gia žmogaus sąžinę, uždaro bur-
ną, kad nekaltum apie reti-

giją, negalvotum taip, kaip lais-
vas žmogus galvoja tik demokra-
tinėse valstybėse.

— Maikuti. Man labai skaudu,
kad Sovietai ir mus, amerikie-
čius labai išnaudoja siuntinius
siunčiant giminėms, testamentus
bando išlupti iš mirusių giminų
Amerikoje.

— Aš tau pasakysiu, tėve, kad
mes patys apsieidę, todėl ir mul-
kina mus visokiais būdais. Kur
jūsų akys, mūsų vaikai? Ar jūs
nematote, kad Sovietų Sąjunga
mus per akis apiplėšia visokiais
būdais: išnaudoja siuntinius gi-
minėms siunčiant. Iš mirusių
Amerikos piliečių bando išlupti
testamentus tariamai giminėms
Lietuvoje. Gal tokių giminų ten
ir nėra? Iš laiško cenzūra viską
žino kur kas gyvena, ką veikia
ir tt. Mes milijoninius fondus
krauname, nežinodami, ar Lietu-
va juos kada gaus. Komunistų
agentų kiršinami tarp savęs pe-
šamės. Mūsų valdžia nieko ne-
daro, kai mes patys snaudžiame
ir savo sunkiai uždirbtas pin-
gais despotus šeriami ir remia-
me savo priešą. Atrodo, kad visi-
kas daroma teisėtai ir legaliai.
O ne! Niekur pasaulyje nėra to-
kio žmonių išnaudojimo, kaip
daro "darbininkų draugai" komu-
nistai. Jiems nesvarbu Sibire
ir kur kitus nugrūsti lietuviai
marinami už tikėjimą, už žodžio
aisvę. Kodėl demokratinė mū-
sų valdžia leidžia taip išnaudoti
savo piliečius? Maskvos ponai
sukta politika blogio šaknis gi-
liai paslepia, kad sunku supras-
ti, bet darbai matomi. Kodėl mes
nesiunčiame protesto peticijų į
Washingtoną? Kodėl milijonus
dolerių atiduodame Kremliaus
ponams? Juk tais savo pinigais
padedame jiems plėsti jų impe-
riją?

— Gerai kalbi, Maiki. Bet ap-
sidairykime, kad p. Šoliusas ne-
nusiprausęs mūsų neišskoliotų už
tokį pokalbį.

— Nebijok, tėve. Tegul jis ko-
lioja ir šoliojasi. Mes sakome tie-
są.

— Tai tik sveikas, Maiki. Jei-
gu norėsi mane matyti, tai už-
eik pas Andriejų.

— Gerai, gerai.

Reikia trečio

Mes pasamdėm Kanaperdą —
Lietuvą gražiai vaduoja.
Darbas eina, darbas verda,
Kaip kleckienė kunkuliuoja.

Sako, reikia pasamdyti
Kitą Kanaperdą šviesų.
Kad išmokyti skaityti
Ir suprasti tėvo žodį tiesų.

Dar belieka pasakyti,
Kad ir gimdymui vaikelių
Reikia trečią įkinkyti,
Mažinti rūpesčius tėvelių...

Amen

GINČAS DĖL VILNIAUS

Yra sena, iškraipyta pasaka, kad lenkams 1920 m.
užgrobęs Vilnių, Lietuva, neva, pasiuntė Voldemarą į
Ženevą, apskusti lenkus Tarptautiniam Teismui. Neva,
pakely pasitaikė, kad į tą patį salon-vagoną įlipo ir lenkų
delegacija. Jų pirmininkas garsusis pianistas Paderevskis
tuoj ir prišokęs prie mūsikių:

"Jūs geriau nevažiokite į Ženevą, visvien Lietuva
praloš. Tiesa, žiloje senovėje Vilnius buvo lietuvių, tą
visi žinom. Dar seniau jų nuosavybėje, sakoma, buvo ir
didžiulė Indija, bet kas iš to, — dabar dalykai pasikeitė:
Vilniuje nebėra lietuvių (kapi jų nebėra ir Indijoje), gy-
vena vieni lenkai ir jie nori likti prie mūsų, amžinai".

Po trumpos tylos, Voldemaras pažiūrėjęs į jo gražią
barzdą ir sakąs: "Tai jeigu mano utelės nušliauš dabar
į tamstos barzdą, ar aš galiu tada sakyti, kad štai, ta
barzda jau mano (ir ją sau pasiimti)? Aišku, kad ne,
pats prisipažinsi".

Išrodo nepaprastai, bet tie, kurie geriau žino dalykų
stovį, sako, kad šita pasaka yra pramanyta, nuo pat pra-
džios iki galo. Net nurodoma, būk tai ją sufabrikavęs
prieš 30 metų Amerikos lietuvis dr. Maslauskis. Ir tikrai
gi, kaip ten stebuklingai pasitaikys kartu į vieną vagoną
susėsti nuvažiuojant (grįžtant, jau daug patikimiau) ir
laimėjęs kaltininkas, turėdamas jau kišenėje auką, lan-
džios dar ieškodamas užkabinėti varžovą, juo labiau tai
neatitiktų Paderevskio būdo, girdi.

Kur kas tikresnė versija apie tai, kaip Lietuvos pa-
siuntinys Londone užsigulė tuo pačiu klausimu ten apsi-
lankiusį Paderevskį.

Paderevskis tuo laiku buvo Lenkijos ministru pir-
mininku. Pasitaikė, kad jam kažkuriais reikalais apsi-
lankius Londone 1920 m. išpuolė kažkurios skandinavų
(berods, švedų) tautos šventė. Į diplomatinį rautą (ba-
lių) buvo pakviestas visas diplomatinis korpusas, jų tarpe,
be abejo, ir lenkų pasiuntinys, o su juo ir Paderevskis,
kaip garbės svečias.

Po vakarienės, jau gerokai išgėrus šampano, Lietu-
vos pasiuntinys Londone prof. Vladas Čepinskis (vėliau
socialdemokratų švietimo ministeris), daugelio jau tada
gerokai rešpektuojamas kaip didžiausias Pabaltijės fi-
zikas-mokslininkas, išsilygo sau progą prisigerinti prie
Paderevskio, garbingiausio vakaro svečio, ir po kelių
diplomatinų tūpčiojimų jau stengėsi prieiti prie reikalo,
nežymiai pradėdamas nuo Kazimiero Didžiojo, kuris tap-
damas mūsų Gedimino žentū, jo liesą dukrelę padaręs
Lenkijos karaliene. Anot jo, lietuviai ir lenkai būtų ir
po šiai dienai draugiškiausio pasaulio kaimynai, jeigu ne
generolas Želigovskis, kuris 1920 metais per kraują už-
grobė Vilnių, Lietuvos sostinę. Juo blogiau, kai taip įvy-
ko pasalom, per apgaule užpuolant, po to, kai vos išvaka-
rėse lenkai pasirašė Suvalkų sutartį (tai yra, pasizadė-
jimą nepulti Lietuvos).

Čepinskis negaišo išsireikšti, kad Vilnius, kaip Lie-
tuvos sostinė, pasauly žinomas per 500 metų.

Paderevskis nekantriai numojo ranka:
"Vieni niekai! Senovės Lietuva ne tik Vilnių, bet buvo
sau pagrobusi gana daug svetimų žemių, iš visur".

Čepinskis: "Well, bet kur gi tamsta girdėjai, mano
pone, kad kuri tauta net savo sostinę nukeltų į užgrobtas
žemes? Istorija gi nežino nė vieno tokio pavyzdžio, o ar
tamsta..."

Paderevskis (atsilošęs): "Nekankink tamsta tos
vargšės istorijos, mes pažiūrėkim geriau, kas dabar yra.
Vilniuje — nebėra lietuvių, gi lenkai gyventojai nori
prie Lenkijos, aš tai žinau (aš pats daug, daug kartų
patyriau), mes gi nemaži vaikai, siūlau padaryti balsavi-
mą — leiskite gi jiems patiems pasisakyti, jeigu jūs
lietuviai gerbiate demokratiją nors per plauką!"

Čepinskis (ironiškai): "Jeigu šitaip, tai Varšuvoje,
lenkų sostinėje, gal reikėtų nemažiau padaryti balsavimą,
tamstelė užmiršti, kad ten gyvena 60% žydų (kaip ir dau-
gely didžiųjų Lenkijos miestų).

Ot, tada, vardan demokratijos, gal tektų ir pačią
Varšuvą atskirti nuo Lenkijos, gutbay Varšuva! Ameri-
konų turistai dažnai galėtų sau Paryžių ir pusę Šveica-
rijos (aš ten gyvenau daug metų, tai žinau, o tamsta?)
panaudodami tokį balsavimą, pasiimti, ar ne?"

Kadangi švedų pasiuntinys pradėjo balsu kvatoti,
tai p. Paderevskis, tik mostelėjęs ranka, pabėgo į šalį.
(Atrodo, kad nereikėtų kaktą pramušti sienos.)

Valys Viksva ir Vacys Varpa
(Iš "Juoktis — sveika")

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

COOPER-SKUPO - ANTMAN PARODA

Čia bus kaip ir pavyzdys, Antano Skupo Cooper (lietuvis) ir Jack Antman jungtinė paroda, tebevykstanti Čiurlonio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., Chicagoje.

Dail. Cooper — Skupas mūsų visuomenėje žinomas, bet plačiau žinomas amerikiečių tarpe. Illinojaus valet. Meno Muzieus Springfielde turi tris Cooperio paveikslus, o kolekcionierių sąrašas labai platus. Tarp kitų jo kūrinių autportretas skulptoriaus pozoje, taip pat valstybiname muziejuje.

Dail. A. Cooper yra skrupulingas panteistas — gamtos vaikas. Šilta ar šalta, rasi jį ežero prieplaukoje arba vidurmiesty, tarytum prancūzų dailininką besėdintį prie Sena upės, taip ir jį matys besėdintį ant žemo suoliuko prie didelės drobės bedirbantį. Abu dailininkai išstatė tik tai po 12 darbų, tačiau kai jie didesnio formato, tai gražiai išdėstyta dviejose galerijose, neperkraunant, kaip dažnai pasi-tykdydavo anksčiau. Vieno ir antrojo, darbai daugumoje at-likti šiais metais. Centrinėje sienoje išskabintas Cooperio autoportretas. Autorius save pavaizduoja taip: vienoje rankoje laiko paletę, o antroje — teptuką; apsilvėjęs gerokai aprintu, storo kaulu, panešiotas kepuraitė, ant galvos, su šalikų aplink kaklą dirba. Toks atviras, be pretenzijų, paveikslas rodo, kad realybei niekuo nėra paslėpiama.

Cooper-Skupas gimė Chicagoje 1907 metais. Baigęs Chicago Meno Institutą, gavo stipendiją ir studijas tęsė Ispanijoje. Gerai moka ispanų kalbą. Pradžioje jo tapyba iš tolo priminė ispanų tapytoją Francisco Goya, bet vėliau išblėso. Turi grynai savo stilių, savo meno pasaulį. Būdinga, kad Cooper niekad nelanko dailės parodų, tiksliai kai kada svarbesnes parodas. Jis man kartą išsitarė: „Tik tai, kas yra originalu, nauja, tas turi pelynti užimti vietą pasaulyje.“

Cooper, kaip ir Millet'o gamtovaizduose yra kažko daugiau, negu nuoga gamta, — poezija, lūdesys kartu ir grožis.

Prieš ketlet metų mudu su kol. Skupu važiuodavome toliau

nuo Chicago motyvų ieškoti. Buvo tokių atvejų, kad ūkininkai mus išvydavo. Radę gražų žydintį sodą, kur pro obelų kamienus švietė raudonos „barnės“ sienos, norėjome jau „ūpti“ dirbti, ogi ateina jaunas fermeriukas su šautuvu ant peties ir riko: „Ko čia norite? Lauki!“

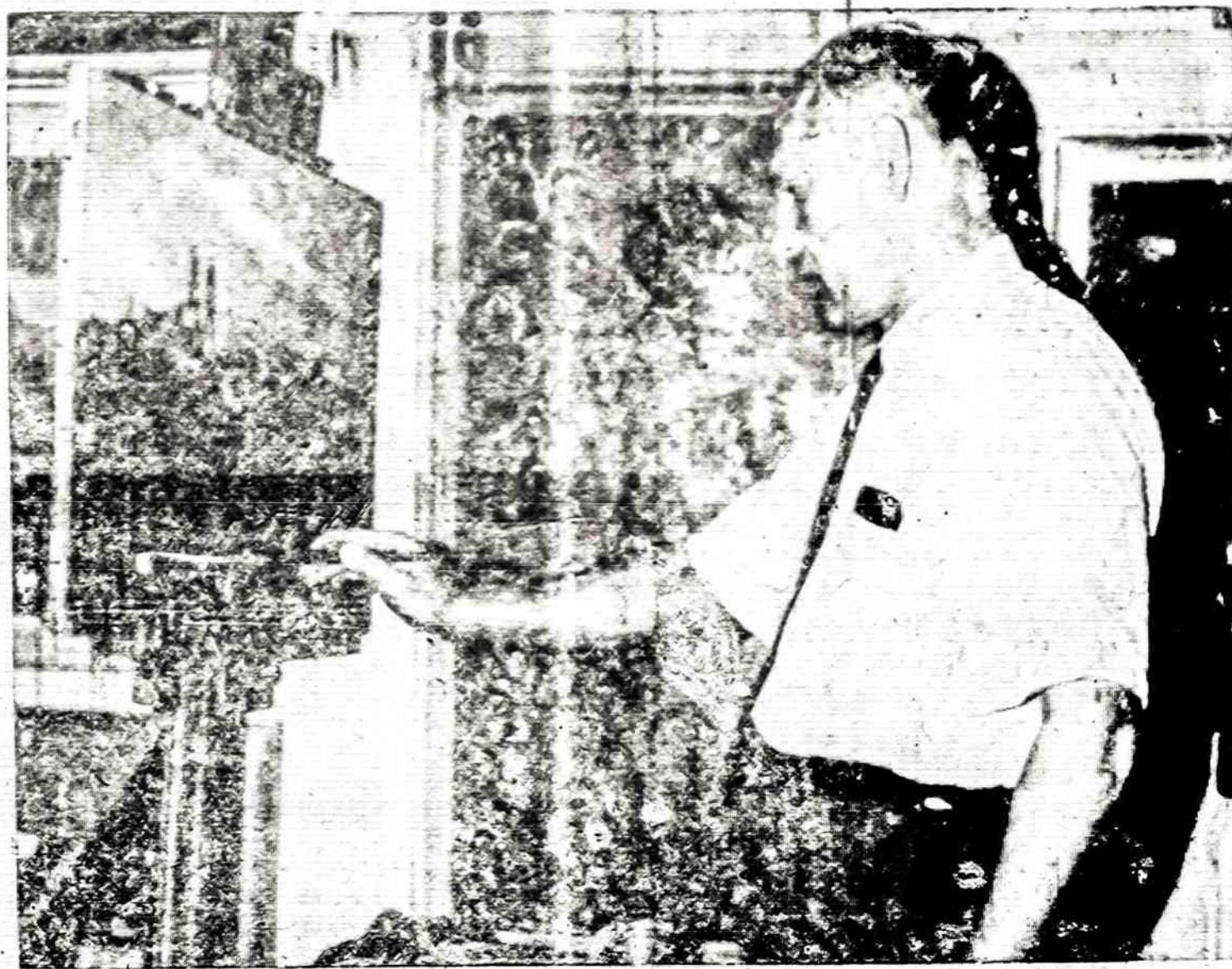
Gerų motyvų reikia ieškoti Nesvarbu, kad ant upelio ledą kojas nušali, bet parsiveži kūrinių, ne iš popieriukų nevykusiai nukopijuotų, kaip visi mėgėjai kad dar.

Paskutiniiais metais Cooper-Skupas, aš ir kiti mano kolegos pradėjome dirbti Chicagoje prie ežero, vidurmiesty prie upės ir kt. Ir štai Skupo darbai: „Nuotaitarų kalno“ (nr. 11). Prieplauka (nr. 5) šviesiai pilkas koritas, penki laivai, rausvo grindimo krantinė ir prie užtvartos stovi žmogus. „Ekskursinis laivas“ (nr. 4). Giesmininkai prie Kalėdų eglutės“ (nr. 7), (parduotas). Liūdna nuotaiką kelia vienas Cooperio pavasario vaizdelis, tai „Montrose Harbor“ (nr. 10). Šis nemažų formato kūrinių — siauras upelis, anksčiau, pavasarį besikalb medžio šakelėse pumpurai, nutiekia skurdžia nuotaika. Tai klasiško impresionizmo šedevras. Be gamtovaizdžių jis įjungė ir porą kompozicijų. Beje, vieną Chicago miesto vaizdelį įsigijo ir Čiurlonio Galerija, Inc.

Ketletą žodžių reikia tarti apie Cooperio artimą bendradarbį, Jack Antman, su kuriuo jis kartu tapydavo ir kartu surengė šią parodą. Su Jack Antmanu susipažinau dar prieš II-jį Pas. karą, kai ekonominės krizės metais kartu dirbome valdžios įsteigame WPA projekte dailininkams šelpti. Valdžia apmokėjo darbo patalpas, bet kas mėnesį už tai reikėjo paruošti vieną kūrinių valdžiai. Šiek tiek ir primokėdavo.

Jack Antman tada buvo dar naujokas studijoje, bet jau dirbo ir iš modelio, kurį taip pat valdžia apmokėdavo.

Dabar Antmanas yra beveik lygus Cooperiui. Be Chicago miesto gamtovaizdžių, jo Santa Monica Kalifornijos kalnų bei kalvų gamtovaizdžiai dvelkia to

ANTHONY COOPER

"PRIE DARBO"

krašto gamtos šviežumui, drašais potėpiams, taip, kad atrodo, jog ir žolė „juda“ vėjo paliesia. Pav. „Stogai“ (nr. 18) kalno pašlaitė, gražiai išlaikytą sauslės apšviesti stogai ir švelnūs šešėliai. Gaila, kad kone visi reikiamieji tamsūs, nuskriaudžia patį kūrinių. Dar vienas impresionistinis Chicago miesto vaizdelis, tai „Prieplauka“ (nr. 17) šiek tiek primena Claude Monet, tačiau be priekaištų. (Parduootas). Prie Navy Pier su John Hancock dangoraižiu (nr. 24) (Parduootas). Yra daug kitų jo darbų labai gerų

Jack Antman dar nesenas žmogus; iš jo galima dar daug tikėtis. Jis ir Cooper nesibijo nė tamsaus, nė šalčio. Neį sunku juos surasti. Tūpi kur prie Chicago upės pasienų prisiglaudę ir dirba. „Sleptis reikia, ties kai pamato vienas, tai tuoj prisirenka būrys žiopsojų ir kiekvienas klausia: Kaip ilgai trunka nutapyti, ar parduoti? Ar tu tą patį darysi? ir t. t. Būna atvejų, kad bando apiplessi. Ne kartą mus išgąsdino jauni palaikūnai. Reikia pridurti, kad jų darbai atlikti ne vienu sensu, bet savaitėmis ar daugiau.

Patartina šią, anet p. Adomaičio, nemeluotą parodą, pamatyti. Pasibaigs spalio 24 d., šeštadienį.

M. Sileikis

Dėmesio!

Dailininkai, norintieji dalyvauti lapkričio 6 d. rengiamoje Čiurlonio Galerijos, Inc. parodoje, privalo tuojau pranešti,

Tendencinga informacija

Rugsėjo 5 d. per Los Angeles lietuvių radiją kalbėjo S. Damušis apie demonstracijas Chicagoje dėl V. Skudžio. Pagal Damušio kalbą, tas demonstracijas suorganizavo Harnaford kompanijos atstovė L. Dutton: ji išsiuntinėjo tris tūkstančius laišku, kas suraukė 600 demonstrantų.

Tą pačią dieną iškėlė A. B. Mažeika straipsnyje „Drauge“. Jokio kredito neduoda keturiems lietuvių laikraščiams, trims radijos programoms, kurie visą tą reikalą reklamavo, ir 30-čiai lietuvių organizacijų komitetui, kuris tuo rūpinosi. Naujoji Pabaltiečių lyga nusiuntė pasamdę agentę, ir ji viską suorganizavo. Ir kam gi tos visos organizacijos reikalingos!

LKDS biuletenis rugsėjo mėn. numeryje teisingiau aprašo šias demonstracijas:

„Rugpjūčio mėn. 17 d. Chicago miesto aikštė, kur buvo minima Pavergtų Tautų Savaitė, buvo suorganizuotos demonstracijos tikslu pagelbėti Chicago gimusiam pavergtos Lietuvos kovotojui V. Skudžiui. Sekančios dienos vakare demonstracijos tęsėsi prie namo, kuriame prieš 52 m.

prisiūniant darbų nuotraukų katalogui. Bus skiriamos trys premijos. Juri komisija: A. Skupas, J. Mieliulis ir J. Strodas. Galerijos adresas: 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Telefonas 434-6155.

Parodos Rengėjai trupučiuką kraup.

GALI SUKELTI SKAUSMUS AUSY

New York — Skausmą ausyje sukelia ne vien ausies įdegimas, bet ir pasireiškus infekcija bei kurioj kitoje kūno daly, kaip tai tonsiluoze, nosys ir net blogai pritaikinti dirbtiniai dantys (dentures), — teigia dr. Raymond S. Rosedale, iš Canton, Ohio, tos rūšies ligų specialistas.

• Pagerinimui daržovių ar pupelių sriubos skonio, įdėti truputiuką kraup.

Mėginkime kaip kitaip

Įpusėja ruduo ir neužilgo atkeliaus ir žiema. Visoje Chicagoje vyks įvairiausių pobūvių, festivalių, balių ir, kaip visada, antrą kartą pasirodysieji reikią susodinti pirmose eilėse ir prie pirmųjų stalų. Gavę tokį „pagerbimą“, reik tikėti, jie jo panorės ir kitą kartą. „Rabinų šlovė“ nei kiek nenukentėję, nors jie sėdėtų ir nepirmose eilėse.

Tekiam reiškiniai išaiškinti, tektų daug ką panagrinėti. Be daugybės kitų priežasčių, viena tai tikrai charakteringa. Permetę akimis bet kokį subuvimą, sakysim, kad ir visokios rūšies pamirėjimus, neišskiriant nei balių, pirmieji stalai ir pirmosios eilės visada būna išdalintos tik organizacijų ir ruošėjų „rabinams“. Tie, kurie ateina į pagerimus gal tik pirmą kartą, t. e. grūdziami į pakampes, nežiūrind, kad sumoka tokį pat

mokėstį kaip ir iškilmingieji. Jie jau kitą kartą nepasirodys.

Aš manyčiau, kad pirmą ar antrą kartą pasirodysieji reikią susodinti pirmose eilėse ir prie pirmųjų stalų. Gavę tokį „pagerbimą“, reik tikėti, jie jo panorės ir kitą kartą. „Rabinų šlovė“ nei kiek nenukentėję, nors jie sėdėtų ir nepirmose eilėse.

Skundžiamasi, kad mūsų jaunimas beveik nelanko jokių kultūrinių pobūvių. Ir čia gal tikėtų mėginti kitus metodus. Užuot pirmasias kėdes užėmus iškilias, susodyskite į jas jaunimą. Ten jie pasijus vertesniais; o, be to, jiems nebus patogu tuoj išbėgti iš pobūvio, kai augsaburniai, pradėję rodyti savo išmintį, praranda nuovoką kada reikia sustoti.

Juozas Žemaitis

Žodžių kėlimas naujon eilutėn

Rašant, kada reikia žodžio dalį pakelti į naują eilutę, parastai keliame skiemenimis, pavyzdžiui: ka-ras, ka-pas, mil-zin-ka-pis.

Bet yra atvejų, kada žodyje yra kelios priebalsės kartu, tuomet iš jų būtinai keliama paskutinioji priebalsė į naują eilutę, bet galima ir kitas likusias priebalses perkelti, pvz.: ark-las, ark-las, ašt-ris, ašt-rus, ašt-rus.

Lietuvių kalboje yra šeši dvibalsiai: ai, au, ei, ui, ie, uo. Dvibalsiai tai dviejų balsių junginiai ir keliant į naują eilutę, dvibalsiai negali būti atskiriami (dvibalsiai yra neskaldomi). Mišriųjų dvigarsų turime lietuvių kalboje šešiolika: ai, am, au, ar, ei, em, en, er, ei, im, in, ir, ul, um, un, ur.

Taigi, dvibalsis, mišriosios dvigarsės ir dviraidžiai junginiai: dz, dž, ch, keliant žodžio dalį į naują eilutę, yra neatskiriami — juos perkeliame neskaldomus ar perkeliame senoj eilutėje, pvz.: kim-ba, šnau-džia.

Dar tenka priminti vieną atvejį, kada dviraidžiai dz, dž yra skaldomi, būtent: sudurtiniuose žodžiuose, kada d priklauso pirmojo žodžio daliai, o z, ž — antrojo žodžio daliai, pvz.: juodžemis.

Be to, yra žodžių, kur susiduria dvi vienodos priebalsės,

p.vz.: pusseserė, perrūgimas, keliama naujon eilutėn pus-se-se-rė, per-rū-gi-mas.

Apskritai, sudurtiniai ir priešdėliniai žodžiai gali būti keliama į naują eilutę skiemenimis, pavyzdžiui: žu-vė-dra, pel-ė-da, arba pagal tų žodžių sudaromas dalis, t.y. atskiriant sudurtinių žodžių dalis bei priešdėlį nuo žodžio šaknies, pvz.: pel-ė-da, žuv-ė-dra.

A. Tamulynas

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.
Don't be a Born Loser!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Madūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rauskio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikni stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsijų žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valačiaus vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 šafojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerį perspausimo išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių,

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.	kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	įsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$48.00
	pusel metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naufienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius.	
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$ 5.00	
Kitose JAV vietose:	Pinigus reikia siųsti pašto laišku.	
metams	\$40.00	
	Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Amerikos Lietuvių Tarybos dirbami darbai

Amerikos Lietuvių Taryba pradėjo didelį darbą prieš 40 metų. Ji tebedirba tą darbą ir šiandien.

Amerikos Lietuvių Taryba (ALTas) nėra jokia vyriausybė. Ji neturi savo kariuomenės, neturi karo jėgų ir neturi savo diplomatų. ALTas yra Amerikos lietuvių organizacija, kuri rūpinasi gimtojo savo krašto likimu. Amerikos lietuviai, tapę Amerikos piliečiais, turi teisę rūpintis gimtinio savo krašto laisve. Amerikos konstitucija nedraudžia Amerikos piliečiams rūpintis savo tėvų žeme, jos teisėmis ir pagrindinėmis Lietuvos gyventojų teisėmis.

Amerikos piliečiai neturi teisės bendradarbiauti su priešiška nusiėkusioms valstybėms, jiems draudžiama palaikyti ryšius su prieš valstybių agentais, draudžiama teikti jiems žinias, garsinti tas valstybes, skelbti jų išgalvotas ir nepateisinamas žinias.

Antanas Bimba bendradarbiavo su Amerikos komunistais, todėl jis turėjo didelės bėdos. Jis buvo suimtas, gynėsi, aiškinosi, turėjo samdytis advokatus. Andrulis turėjo dar didesnių bėdų. Imigracijos tarnybos pareigūnai buvo nutarę jį išvežti į tą kraštą, iš kurio jis atvyko, bet Lietuvon jis tikiai miręs ir sudegintas buvo išvežtas. Jis atsisakė važiuoti į Rusiją, o į Lietuvą Amerika negalėjo jo išvežti. Amerika nepripažįsta rusų priemtos Lietuvai vyriausybės, su ja neturi diplomatinio santykių, tai ir Andrulis ten išsiųstas negalėjo. Andrulis žmona jo pelenus išvežė, kai nuvažiavo aplankyti rusų pavergtą Lietuvą.

Kada Stalinas susitarė su Hitleriu pasidalyti visas tris Pabaltijo valstybes, Amerikos lietuviai įtikino prez. Roosevelta, sekretorių Hull ir sekretoriaus pavaduotoją Summer Welles nepripažinti Pabaltijo valstybių pagrobimo ir įjungimo šių trijų valstybių į Sovietų Sąjungą. Kad įsitikintų, kokią prievartą rusai naudojo Pabaltijo kraštams pavergti, sekretorius F. Dulles ir prez. Eisenhoweris sutiko suorganizuoti Kongreso komitetą, kuris ištirtų Sovietų Sąjungos karo jėgų, saugumo ir kitų organų prievartą. Buvo sudarytas Kongreso komitetas, vadovaujamas Wisconsin sen. Kersteno, kuris apklausė

Sen. Charles Kersten

nėjo gyvais likusius Lietuvos valstybės pareigūnus, surinko labai daug svarbių dokumentų ir juos paskelbė dviejose knygose. Liko labai daug nepaskelbtų dokumentų, kuriuos padėjo į Valstybinio knygyno archyvus. Mokslininkai ir diplomatai Jono Talalo surinktus ir surūšiuotus dokumentus lengvai gali rasti ir naudoti.

Amerikos Lietuvių Taryba, gavusi Pabaltijo kraštų aneksijos nepripažinimą, atliko didelį darbą. Dr. Pijus Grigaitis, Jonas Talalas, Antanas Rudis atliko didelį darbą, sukauptę tremtinių išvežtus dokumentus ir Kersteno komitetą, dokumentavo tą neteisėtą Pabaltijo kraštų aneksiją. Rusai dar ir šiandien bando įtikinti, kad lietuviai, latviai ir estai savo noru nutarė prisijungti prie Sovietų Sąjungos ir pasiuntę pavergtų kraštų delegaciją prašyti Staliną, kad įjungtų pavergtas Pabaltijo valstybes į Sovietų Sąjungą, bet ta delegacija lietuvių tautos įgaliojimo šiam žingsniui neturėjo. Tai buvo pačių okupantų delegacija, paskirta iš lietuvių komunistų, kuri Maskvoje kalbėjo pagal okupanto įsakymą, bet ne pagal lietuvių laisvą apsisprendimą. Amerikos diplomatai ir valstybės atstovai yra informuoti apie Sovietų karo jėgų ir policijos primetą apgaulę ir kai rusai bando prieš 41 metus paskelbtą šmeižtą panaudoti aneksijai pateisinti, tai diplomatai primena Sovietų atstovams, kad tas melas negalioja, Amerika jo nepripažįsta.

Amerikos diplomatai neteisėto Lietuvos įjungimo klausimą kelia ir Madrido konferencijoje. Madrido konferencijoje Amerikos diplomatai priminė ne tik rusams, bet ir kitiems rusų pavergtų valstybių atstovams, kad Helsinkio aktai neleidžia prisijungti karo metu pavergtų žemių, namų, miškų ir kitų turty.

Kiekvienais metais ALTas surengia Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimą. Toks minėjimas ruošiamas kasmet vasario 16 dieną arba tuoj po šios dienos. Tada Kongreso atstovai primena visam pasauliui, kad laisvą ir nepriklausomą tautą rusų karo jėgos pavergė ir prisijungė prie Sovietų Sąjungos.

AMERIKOS POLITINIS PARTIJOS, SUSIVIENIJIMAI DIRBA VIENINGAI

(Tęsinys)

2. Vasario 16 d. minėjimai

Šiais metais, kaip ir kiekvienais metais per pastaruosius kelerius dešimtimetį, JAV-bių Kongresas — Senatą ir Atstovų Rūmą — paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sužiedėjimą Vasario 16 d. minėjimą įvyko sekantį vasario 17 d. Minėjimą globojo ir pravedė sen. Charles Percy, resp. iš Illinois, kuris yra pirmininkas Senato Užsienio Reikalų Komiteto pirmininku. Taigi vienu iš naujų svarbiausių Senato lyderių. Todėl jam ši kartą neteko ilgai laukti, kol gaus Vasario 16 d. minėjimo da, kurią kartais galima būdavo gauti tik kovo mėn. bėgyje.

Atstovų Rūmai Vasario 16 d. paminėjo sekantį po Senato datos vasario 18 d. Minėjimą pravedė kong. Frank Annunzio, dem. iš Illinois, o invokaciją sukalbėjo Tėvas Leonardas Andriekus, atvykęs į minėjimą iš Tėvų Pranciškonų buveinės New Yorke.

Abiejų Kongreso rūmų plenumo posėdžiuose, šalia minėjimo globėjų, kalbas pasakė dar keletas kongresmanų ir senatorių, o gana didelis skaičius Kongreso narių pateikė savo kalbas įdėti į "Congressional Record". Iš viso šiais metais Vasario 16 d. progą kalbas pasakė arba jas pateikė 36 kongresmanai ir 17 senatorių. Taigi, galima pasidžiaugti, kad Lietuvos draugų skaičius JAV-bių Kongrese yra smarkiai padidėjęs.

Ruošiant Kongrese Vasario 16 d. minėjimą, ALTas kiekvienais metais pakviečia visus Kongreso narius dalyvauti tuose minėjimuose, todėl tenka parašyti bent 535 individualius laiškus.

Šiais metais ALTas išleido 72 puslapių 10x6 1/2 colų brošiūrą, kurią pavadino "Lithuania Must Be Free". Knygoje yra sudėtos visos Senato ir Atstovų Rūmų narių paskaitos kalbos. Senate Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą pravedė sen. Charles Percy, Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas, o Atstovų Rūmuose minėjimą pravedė Kongreso atstovas Frank Annunzio. Knygą puošia istorinės fotografijos.

Amerikos senatoriai ir Atstovų Rūmų nariai šiose kalbose aiškiai pasisako, ką jie galvoja apie trijų Pabaltijo valstybių užgrobimą ir prievartinį įjungimą į Sovietų Sąjungą. Sovietų vyriausybė ir diplomatai žino, kad Pabaltijo valstybių pagrobimas padarytas prieš veikiančias tarptautines teises. Artėja laikas, kai Sovietų vyriausybė bus priversta tarptautinėje arenoje svarstyti šį klausimą ir pasitraukti iš pavergtų Rytų Europos kraštų ir pavergtų žemių. ALTas daboja, kad išlaisvinimo valanda greičiau priartėtų.

Dr. Kazys Šidlauskas

Po minėjimų vėl parašomi padėkos laišukai visoms tiems Kongreso nariams, kurie buvo padarę savo pareikšimus dėl Lietuvos laisvės.

Turint galvą, kad kas antrais metais Atstovų Rūmų sudėtis pasikeičia keitoliškai procentu, nes Kongresą išrenkami nauji žmonės, tai jiems kartais dar tenka atsakinėti į telefoninius užklausimus ir aiškinti apie ką eina reikalas su tais Lietuvos nepriklausomybės minėjimais.

Į Senato minėjimą ALTas atstovais buvo nuvykę Valdybos vienarūminkai Teodoras Blinstrubas ir dr. Jonas Valaitis, o Atstovų Rūmų Lietuvos nepriklausomybės minėjime, ADTą atstovavo vicepirmininkai Teodoras Blinstrubas ir dr. Leonas Kriaučiūnas. Prie jų buvo prisijungę ADT atstovai Vasingtone dr. Jonas Genys ir keletas Vasingtone lietuvių su Lietuvos atstovu dr. S. Bačkio priešaky. Teodoras Blinstrubas ir dr. Jonas Valaitis buvo Lietuvos atstovų pakviesti į Vasario 16 d. minėjimą Lietuvos Pasiuntinybėje.

Kongreso atstovų kalbos ir jų pareikšimai Lietuvos nepriklausomybės minėjimuose Atstovų Rūmuose ir Senate buvo tiek įvairūs ir įspūdingi, kad ALT Valdyba nutarė juos surinkti į atskirą leidinį, kuris bus paskleistas lietuvių Vasario 16 d. minėjimuose, kad platesnė lietuvių visuomenė galėtų susipažinti su tų mūsų draugų JAV-bių Kongrese nuotakomis.

ALTas skyriai surengė Lietuvos nepriklausomybės minėjimus savo kolonijose. Kaip kiekvienais metais, Vasario 16 d. minėjimuose buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo darbams, kurios sudaro pagrindinį ir beveik visą jų pajamų šaltinį.

Šiais metais ALTas išleido 72 puslapių 10x6 1/2 colų brošiūrą, kurią pavadino "Lithuania Must Be Free". Knygoje yra sudėtos visos Senato ir Atstovų Rūmų narių paskaitos kalbos. Senate Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą pravedė sen. Charles Percy, Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas, o Atstovų Rūmuose minėjimą pravedė Kongreso atstovas Frank Annunzio. Knygą puošia istorinės fotografijos.

Amerikos senatoriai ir Atstovų Rūmų nariai šiose kalbose aiškiai pasisako, ką jie galvoja apie trijų Pabaltijo valstybių užgrobimą ir prievartinį įjungimą į Sovietų Sąjungą. Sovietų vyriausybė ir diplomatai žino, kad Pabaltijo valstybių pagrobimas padarytas prieš veikiančias tarptautines teises. Artėja laikas, kai Sovietų vyriausybė bus priversta tarptautinėje arenoje svarstyti šį klausimą ir pasitraukti iš pavergtų Rytų Europos kraštų ir pavergtų žemių. ALTas daboja, kad išlaisvinimo valanda greičiau priartėtų.

Amerikos senatoriai ir Atstovų Rūmų nariai šiose kalbose aiškiai pasisako, ką jie galvoja apie trijų Pabaltijo valstybių užgrobimą ir prievartinį įjungimą į Sovietų Sąjungą. Sovietų vyriausybė ir diplomatai žino, kad Pabaltijo valstybių pagrobimas padarytas prieš veikiančias tarptautines teises. Artėja laikas, kai Sovietų vyriausybė bus priversta tarptautinėje arenoje svarstyti šį klausimą ir pasitraukti iš pavergtų Rytų Europos kraštų ir pavergtų žemių. ALTas daboja, kad išlaisvinimo valanda greičiau priartėtų.

Minintį ALTos veiklos finansinį šaltinį. Nežinant to, kad didesnė lietuvių kolonijose šiemet buvo surinkta aukų žymiai daugiau negu praėjusiais metais, vienok bendra aukų suma, lyginant su praėjusiais metais, ne daug ką padidėjo.

Jei ALTas išdės yra daug geresnė padėtyje, negu jis buvo per praėjusią suvažiavimą, tai tik dėl padidinto taupymo, vykdančio ALTos darbus ir dėl poros didesnių sumų gautų iš palikimų. Šis suvažiavimas turėtų atkreipti dėmesį į aukų rinkimo organizavimą. Ką šarinkti aukų sumos būtų didesnės.

Ikurtas ALTos Geležinis Fondas, kurio kapitalas neličiamas, o gali būti naudojamas tik palūkanos. Jį vienas gerasirdis tautietis iš Detroito yra paaukojęs 2,000 dolerių. Trečias tūkstantis gautas šiomis dienomis. Ateity, į šį Fondą numatoma skirti visus ALTos gaunamus palikimus.

3. Ryšiai su JAV valdžios įstaigomis

Be kontaktų su JAV-bių Kongreso nariais, ruošiant Lietuvos nepriklausomybės gaminėjimus, ADTas palaikė ryšius su atskirais Kongreso nariais įvairiais kitais reikais. Teko kreiptis į kongresmaną Derwinski ir kitus Kongreso narius dėl Radio Liberty Radio Free Europe programų sustiprinimo, padidinant toms radio stotims lėšas.

ALTos delegacija, susidedanti iš dr. Kazio Šidlausko, dr. Jono Valaitio ir St. Balzoko, Jr. applanke Chicagoje naujai išrinkta Jungtinių Valstybių senatorių Alan Dixon, Dem. iš Illinois, kuris buvo supažindintas su Lietuvos laisvinimo problemomis ir pažadėjo paremti ALTos darbus. (Bus daugiau)

— Pretnjero Andreas Papanreou vadovaujama socialistų partija vadinasi Visų graikų (Panhelenista) Socialistų partija.

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SAJŪDIS

PIRMIEJI STUDENTAVIMO METAI

(Tęsinys)

Pačioje sargiečių veikloje šūkis buvo realizuojamas aiškiai pasiskiriamais uždaviniais: katalikybė ginti nuo caro valdžios kėšų; ginti tikinčiuosius, kad nebūtų brukamos pravoslavijos ar bet kurios rūšies "bedievių" suklaidinti ir jų sąmonėje žadinti šalia kataliko ir lietuvių. Rūpinami ir žemiškus žmogaus reikalus, sargiečiai, kaip mokėdami, patarinėjo ūkininkams, ką jie turi daryti, kad ir asarų pakalnėje būtų galima kartais nusislypti.

Sargiečiai nesikėsino nei į politinės krašto būklės esminį pakeitimą, nei į socialinės santvarkos perdarymą, piktokai puldami tuos, kurie gyveno tokiomis "beprotiškomis svajonėmis". Jei pažiūrėtume į ano meto dvasininkijos veidą apskritai, ir ypač į bažnyčios vadovybę, tai jos galvosena ir jos socialinės simpatijos (bent daugumo) krypo praeitį. Klerikalinė srovė savo vienu metu buvo geresniu atveju konservatyvi, blogesniu — socialistinė ir politiškai reakcinė. Dėl to ji, tik išvykių verčiama, davėsi nenugalimos laiko srovės pirmyn nešama, kartais įtūžtą pasipordydama. Ir jos "vadovavimas" tau-

tai buvo konservatyvus, dažnai virsdamas stabdžiu.

Mūsų varpininkai demokratai, vertindami inteligentią kaip tautos "žiedą", gal neapmoningai jausdamiesi visagalinio kapitalizmo ideologiniais eksponatais, taip pat dėjęs visos tautos atstovais. Buvo jau tuo priešingai klerikalams, kad ryžosi eiti su gyvenimo raida. Kaip buvo minėta, "Varpo" bendradarbių tarpe visą laiką nestigo žmonių, kurie reikė simpatijų socialistams, ir visi ieškojo gairių atečiai Vakaryų pažangoje. Varpininkai buvo demokratijos idėjų pionieriai; stodami prieš katalikiškąjį dogmatizmą, ryžosi bent sau patikrinti minties laisvę. Nevengė liesti socialinių bei kultūrinių problemų, pasigaudami vakarietiškojo sprendimo būdų. Varpininkai dėjo daug pastangų tautoje gauti "lietuviystę", susirišdami su istorine tautos praeitimi. Pagaliau, varpininkai dažniau ir atšiauriau puolė Lietuvą slėgusį caratą ir to laikotarpio gale kristalizavo politinę savo programą krašto nepriklausomybės kryptimi. Varpininkų veikla, kiek ji bent spaudoje reikėsi, buvo dabartį "ardę" darbas, kad ruošytų kelią į laisvą tautos pažangą.

Ko varpininkai patys stigo ir negalėjo įnešti į tūmusį sąjūdį, tai užsimojimo, drąsos skirtis uždaviniams tolimesnei atečiai, artimesnio susirišimo su liaudimi ir patirties su ja išvien dirbti. Už kabinetinį nuo liaudies atsirišimą,

kuri revoliucijos metais bandė išpirkti demokratų krypties akademinių jaunimas, varpininkai sumokėjo palyginti blankiu įvykiuose dalyvavimu tautos revoliucinio sukilimo metais.

Kiek vėliau už varpininkus ir katalikus Lietuvoje pasireiškė socialistų sąjūdis buvo neišsakytai piktai sutiktas mūsų dvasininkų. Pasielgtas padaryti iš jo baubą liaudžiai gsdinti. Ir kai jis vistiek plito, turėjo kautis dviem frontais — su caro valdžia ir su jo priešais namie. Kitaip ir negalėjo būti. Socialistų skelbtosios idėjos, jų pastangos įsiterpti į dirbančiųjų mases ir jas kovai suaktyvinti iškilo kaip realūs dienos pavojus, anot kun. Baranauko, kaip "pikta pavietris sviestiskos dvasės, kaip Dievo ir žmogaus proto nustatytos tvarkos įžūlus priešas". Tuomet prasidėjusios imtynės nėra pasibaigusios; nors daug kas santykiuose jau pasikeitė. Tačiau dar ir šiandien tebetenka konstatuoti, kad, jei socialdemokratai nebėra pas mus puolami su anieks laikams būdingu primityviu brutalumu, tai ir dabar jų atveju vartojama "tylos samoklos" taktika — minint praeitį, nutylima apie socialdemokratų vaidmenį pradinio tautinio sąjūdžio laikotarpyje.

Socialdemokratai, atstovaudami darbininkų klasei, nepretendavo atstovauti tautai, bet iš tikrųjų dirbo viso krašto pažangai. Amžiais susigulėjusioje, inertiškoje, fatalizmo nuotaikų paralyžuotoje liaudies sąmonėje grovė praeities pašventintus statusus, žadino žmoguje žmogų, jį mokė pa-

sitikėti savimi ir kovoti už žmogaus vertą ateitį. Pradiniame kovos etape socialdemokratai skatino dirbančiuosius gintis nuo juos skriaudusių priešų. Mokė galvoti, veikti išvien, aukotis bendram reikalui ir ryžtis kovai už save ir ateitį. Kai socialdemokratų veikla buvo vertinama kaip tautos vienybės ardymas, sąmonėjusiam Lietuvos darbininkų partijos buvo laiku priminta: "Kiekvieną tautą turi ne tik savo ypatingą ekonominę būdą, bet ir savo ypatingą kultūrą, dvasišką būdą, istorišką praeitį, tradicijas ir kalbą, kurias guodoja ir brangina proletaras". LSDP, propaguodama nepriklausomos demokratiškos Lietuvos respublikos šūkį, kovon kvietė visą tautą, siekė palaisvinti visą tautą laisvai jos pažangai. Tariamai "klasnių egoizmo" žymėta partijos veikla statė tolimos ateities gaires, siekdama beklėses ir visiems vienodas galimybes teikiančios santvarkos.

Socialdemokratai, kaip varpininkai ir sargiečiai, pradėjo visuomeninį darbą dirbti dar devj "trumpomis kelnaitėmis". Ir jie gavo sirgti vaikų ligas, darydami klaidų, nevisuomet "vyriškai" imtynėse su priešų, nepakankamai brendę ideologiškai, dar nepajėgūs pilnumu paskirtųjų uždavinių vykdyti.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAT

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicine Director
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
antrą ketvirtadienį 8-3 val.
Tel.: 562-3727 arba 562-3728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880,
Residencinio telefonai: 440-5546

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pina apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WCPA,
1490 kHz A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vėdė — Aldona Daukus
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vėdėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATĖ SKAITYK IR DAR KILTUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJINIENOS"

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvos Suvalkiečių draugijos narių poatostoginis susirinkimas vyks penktadienį, spalio 23 d., 6 val. vak., Vyčių salėje, 2455 W. 47th St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus valės.
Eugenija Strungys

ŠIRDIS GAMINA NUOSAVĄ ELEKTRĄ

Kaip jau žinome, širdis pasigamina nuosavą elektros srovę, kuri paskatina jos veiklą. Pirmutinis elektros pulsas pasireiškia maždaug nervų kamuelėje, esančioje širdies viršūnėje, o paskiau toji srovė žiebia elektros kibirkštis viršutiniuose ir apatiniuose širdies kambarėliuose.

Olandų gydytojas dr. Willem Einhoven 1924 metais pagamino pirmą elektro-kardiografą, kuriu matuodamas elektros pulsą, širdyje nurodo kokioje padėtyje yra pati širdis.

CUKRINĖS LIGOS PROBLEMOS

Dr. Alen R. Hennes prieš kurį laiką pareiškė Oklahoma State Medical Association posėdyje, jog cukrinė liga (diabetas) gali tapti dar rimtesne sveikatos problema, jeigu nebus surastos priemonės pažaboti tą ligą.

Apie ketvirtą dalį šios šalies gyventojų turi paveldėtą palikimą tai ligai.

V. Pr.

LIETUVIŠKA RADIO VALANDĖLĖ — RAKSTIS MASKVAI

Sukako jau keturi metai, kaip Kolumbijos valstybėje, Melelino mieste, palyginti negausi Lietuvių kolonija, išsirutinusi radijo valandėles, kas savaitę garšina Lietuvą. Garšinama Lietuvos literatūra ir aptariama visa jos kultūra, pajavirinant lietuvišką muziką ir dainomis. Porą metų Lietuvos garšinimas vyko ispanų kalba net iš dviejų radijo stočių: per Universidad de Antioquia ir per Universidad Bolivariana, valandėles pavadinus "Encuentro en Lituania".

Lietuviškos radijo valandėlės ispanų kalboje tiek išgarsino Lietuvą ir tokį didelį pasisekimą turi, kad net už tūkstanties mylių esanti Kolumbijos sostinėje Bogotoje galima valdiška radijo stotis, jos vadovybė, yra pasiūlyusi, kad ir per Bogotos radijo stotį būtų perduodama tokia pat lietuvių valandėlė, tik su sąlyga, kad patys lietuviai paruoštų valandėlei reikiamą programą. Bogotoje gyvenantieji lietuviai, deja, atrodo, tiek yra sumaterializėję, ar dėl kitų nežinomy priežasčių tokia laisvai ir neapmokamai siūloma galimybė dar nėra pasinaudoję.

Zinoma, tokių valandėlių pravedimas ir paruošimas surištas su nuolatiniu pasišventėlio darbu ir lėšomis. Betgi pralekdami sostinės lietuvių, kad ir nesumažais sunkumais ir kliuvimais, ir tą užtvartą medeliničiai nugalėję, sukūrė Kolumbijos Lietuvių Fondą, kuris šiandien, ačiū Aukščiausiam, jau yra atsistojęs ant tvirtų kojų, kad ir atsiskaitant JAV Lietuvių Fondui jį paremti, nors ir mažu įnašu.

Betgi, tai atskira tema, kuri, manau, ateityje bus tinkamai apibūdinta, paremiant rimtais duomenimis. J. Kaseliūno ir kitų pastangomis įsteigtos radijo valandėlės, padėdant vietos studentams, profesorams ir vietos inteligentijai, jau keturi metai garšinančios pavergtą Lietuvą ispanų kalba, turi labai didelę reikšmę. Tai galima spręsti iš gaunamų gausybės atsiliepimų ir padėkos laišku, tai galima spręsti ir iš Sovietų Rusijos pasiuntinybės veiksmų, rodančių, kad tos valandėlės ir lygiagrečiai rašiniai spaudoje — "El Colombiano", "El Tiempo" ir kitoje — jai yra labai nepageidautinos, kad jos yra rakstis Maskvai.

I. Laiškas kolumbiečio kanau ninko, atsiųsto į Medelliną, kun. Mykolui Tamošiūnui: Medellin, 6 de julio de 1981. Reverendo Padre Miguel Tamosiunas S. S. y E. L. C. Querido Padre — mielas Tėve: Šeštadienį, tą bėgančio mėnesio dieną, nuo 8 iki 9 nakties, turėjau malonumo išklausyti radijo Bolivariana bangomis sklindančius lietuviškos muzikos garus. Niekaip nesigirdėo taip malonių dainų, kaip natūraliai imituojančios ir pasilekančios širdyje Jūsų lietuviškos dainos. Irg būtu ne žemiškos, bet viršgamtinės.

Kokios švelnios didingos (noble) dainos išdainuoja Jūsų tėvynainiai ir kaip jausmingai išleidžiamos iš širdies didžiai kultūringo tautos dainininkų — tautos, kuri pasireiškia kilniais žmonių r-štuoje, pramonėje, lingvistikoje, poezijoje, mene. Bet virš viso šito, Lietuva iškyla savo praetim ir nepaprasta Dievo meile.

Kokia laiminga turi jaustis Kolumbija, priglaudusi išvėtytus patriotus iš tolimų žemių, kurie atvyko net iki mūsų įsigyventinti su savo veiklos elegancija, paeities garbingu didumu, altruizmu, išsilavinimu, avirašidikiumu ir virš visko — su savo muzika, kuri, ačiū Aukščiausiam, istremia iš mūsų kolumbiečių atkeliavusių iš svetur barbariškąją, verčiančią šokti, kaip tuos anklius, lyg būtumem velnio apstieji pakvaišėliai.

Turiu garbę Jūsų didžiai garbingame asmenyje sveikinti lietuviškąją koloniją ir linkėti jai viso geriausio ir gerbūvio pagal šio laiško, asmeniškai neimant padaryti, nes darbai ir atsakomybė mane atitraukia nuo Jūsų.

a. s. s.
(paraš.): Cononigo Bernardo Cardona, Medellin — Colombia. S. A.

2). Savaimė aišku, kad lietuvių darbai, griauantieji komunistinio pavergėjo mitą, negi gali būti praleisti neužkliūvant. Tam ir yra sovietiška pasiuntinybė įsteigta, kad ji kabinėtusi, skleistų melą, organizuotų terorizmą. Todėl ir Kolumbijoje įsteigtos lietuviškos radijo valandėlės bei retkarčiais pasirodantieji spaudos Lietuvos okupaciją primenantieji straipsniai, negi gali pasilikti Maskvos agentų neužkliudyti. Jie, prisukę prie Universidad de Antioquia vadovybės, surengė universiteto patalpose spaudos ir nuotraukų parodą, parodė spalvotą garsinį filmą Lietuvos pavergimo 40-čiui atžymėti ir platino Kolumbijos visuomenėje tokį, štai, propagandinį lapelį:

"Universidad de Antioquia Embajada de la U. R. S. S. Gruodžio 22 d. 1918 metų Lietuvos sostinėje Vilniuje buvo paskelbta Sovietinė valdymo sistema (el Poder Sovietico). Tą dieną, V. I. Leninas pasirašė dekretą, kuriuo pripažino Lietuvos sovietinę valdymo sistemą. Toliau, kaip ir visur, Sovietų valdymo sistema klestėjo Lietuvoje tik 1940 m., nes jos gyventojų kuriamasis labas, kuris sudarė dalį teisių, taikomų Sovietijos liaudžiai, buvo nutrauktas, okupavus fašistams. Kartu karas atnešė žmonių nelaimės, kančias ir kraštui sunaikinimą bei didelius nuostolius Lietuvos ūkiui.

(Nukelta į šeštą puslapį)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS GAIDAS — DAIMID

ENTYSTIA IR DIDIAUSIA LAIDŲIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDŲIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

VARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO PATARNAVIMAS

TURIME KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, PALM HILLS, ILL. 60131

P. J. RIDIKAS

3254 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-1138 - 1139

The New-Way Apple Pie

Here's real, homemade apple pie made a new way that's light, refreshing and chills in the refrigerator in about 2 hours. Thanks to a handy container of thawed Birds Eye Cool Whip non-dairy whipped topping, the pie filling is a fluffy mixture of spices, chopped apple and pecans, and tart complement of lemon flavor gelatin. To make life easier, use a packaged crumb crust and eliminate all baking for this luscious pie.

Amber Apple Pie
1 package (3 oz.) lemon 1-1/2 cups coarsely chopped
flavor gelatin peeled apples (about
2 medium)
2 tablespoons sugar 1/2 cup chopped pecans
2/3 cup boiling water 1 baked 9-inch graham
1/4 teaspoon cinnamon cracker crumb crust,
1/8 teaspoon nutmeg cooled
2 cups ice cubes
1 container (8 oz.) frozen
whipped topping, thawed
Dissolve gelatin and sugar completely in boiling water,
stirring 3 minutes. Add spices and ice cubes and stir constantly
until gelatin is thickened, about 2 to 3 minutes. Remove any
unmelted ice. Using wire whip, blend in whipped topping; then
whip until smooth. Fold in apples and nuts. Chill, if necessary,
until mixture will mound. Spoon into pie crust. Chill 2 hours.
Garnish with additional apple slices, if desired.
Note: Dip apple slices in lemon juice to prevent darkening.

Good Health Habits, Begun Early, Can Add Years to Lives of Your Children

HEART AND HEALTH habits started early in childhood can reduce the risk of heart attack in later life, according to your Heart Association. The Association is conducting its 1969 Heart Fund Campaign here and in 8500 other communities through February. The Heart Fund supports research, education and community service programs.

